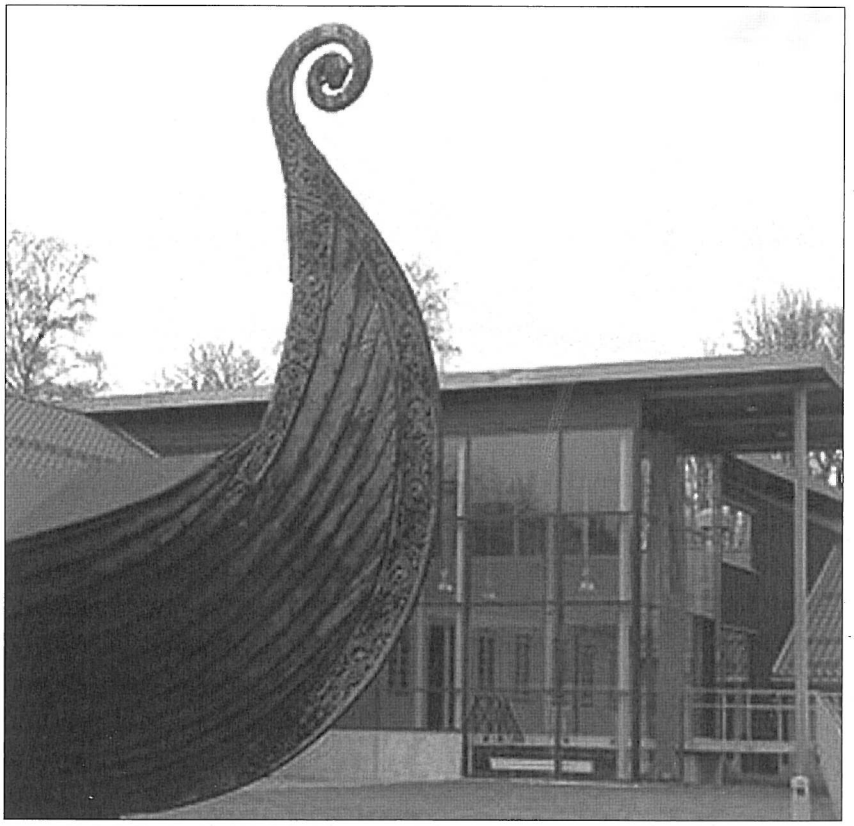

SØLVGUTTENE OG ØVERLI MED PRØYSEN I HOLMESTRAND

Selv fikk dikteren aldri oppleve det, men i sommer skal det skje: Sølvguttene vil dykke i Alf Prøysens skattkiste og synge for et invitert publikum i Y-kirken i Holmestrand fredag 20. juni. "Gull i munn" har Vestfoldfestspillene kalt dette innslaget i årets program. Årsaken er neturligvis ikke tilfeldig. I år er det 100 år siden Alf Prøysen ble født. Denne store begivenheten ville stemmepraktkoret gjøre sitt ytterste for å markere. Konserten blir ytterligere preget av at Simen Øverli inntar rollen som solist. Med seg har Øverli Henning Sommero på piano og Fredrik Otterstad på kontrabass. Prøysenkonserten er arrangert i samarbeid med Tunsberg bispedømmeråd og Den kulturelle Spaserstokken.

Ny sjef for kulturskattene i Vestfold

Nils Anker er ny direktør for Vestfoldmuseene IKS, paraplyorganisasjonen som har ansvar for det meste av Vestfolds museer og samlinger. Han vil ikke komme med noen programerklæring før han er blitt kjent med hele institusjonen. Derfor begynner han etter tiltredelsen 1. august med en rundreise til alle museumsenhetene for å lære om samlinger, utstillingsforhold og mennesker. Det er gjort et solid arbeid som han vil vite mer om. Før har han bare besøkt Vestfolds museer som turist.

Noe av det som absolutt har vært i Vestfold: Osebergskipet. Her på fremskutt plass foran det nye Slottsfjellmuseet.

Nils Anker legger ikke skjul på at han gleder seg til å ta fatt i Vestfold. Ikke minst er han fristet av den faglige bredden i Vestfolds museumstilbud.

En viktig oppgave blir å definere rollen som museumssjef. Det kan han ikke gjøre før han er blitt kjent med organisasjonen. Her vil han føle seg frem. Det er viktig at hver enkelt museumsleder får være med på å synliggjøre og gi identitet til sitt museum.

Men ingen skal være i tvil om at han kommer til å være synlig. Han vil ikke gjemme seg i noe kott.

FAGLIGHET OG KVALITET

Nils Anker kommer fra Kulturkvartalet i Ålesund. Det er en stiftelse med to museer; Det nasjonale jugendstilsenteret og Kunstmuseet KUBE. Anker har vært sjef for alt sammen, og han har ikke vært underlagt en organisasjon tilsvarende Vestfoldmuseene.

De to museene ligger, som navnet forteller, i samme kvartal og er fysisk bundet sammen med et underjordisk galleri.

Da Anker overtok i Ålesund, hadde ikke organisasjonen funnet sin form. Dermed har han hatt mulighet til å stake ut kursen for begge museene.

Om seg selv sier han at han alltid har vært opptatt av faglighet og kvalitet, og at han vil være en ryddig leder. I organisasjonsbyggingen i Ålesund har han lagt vekt på å delegere og inspirere ansatte både til egen faglig utvikling og til utvikling av institusjonen.
Samtidig måtte de ha en helhetlig forståelse for stiftelsens felles interesser.

Han synes han har grunn til å være fornøyd med hvordan han har bygget opp organisasjonen. Det er blitt en robust og solid faglig organisasjon og mellomledergruppe, som fint overlever uten ham.

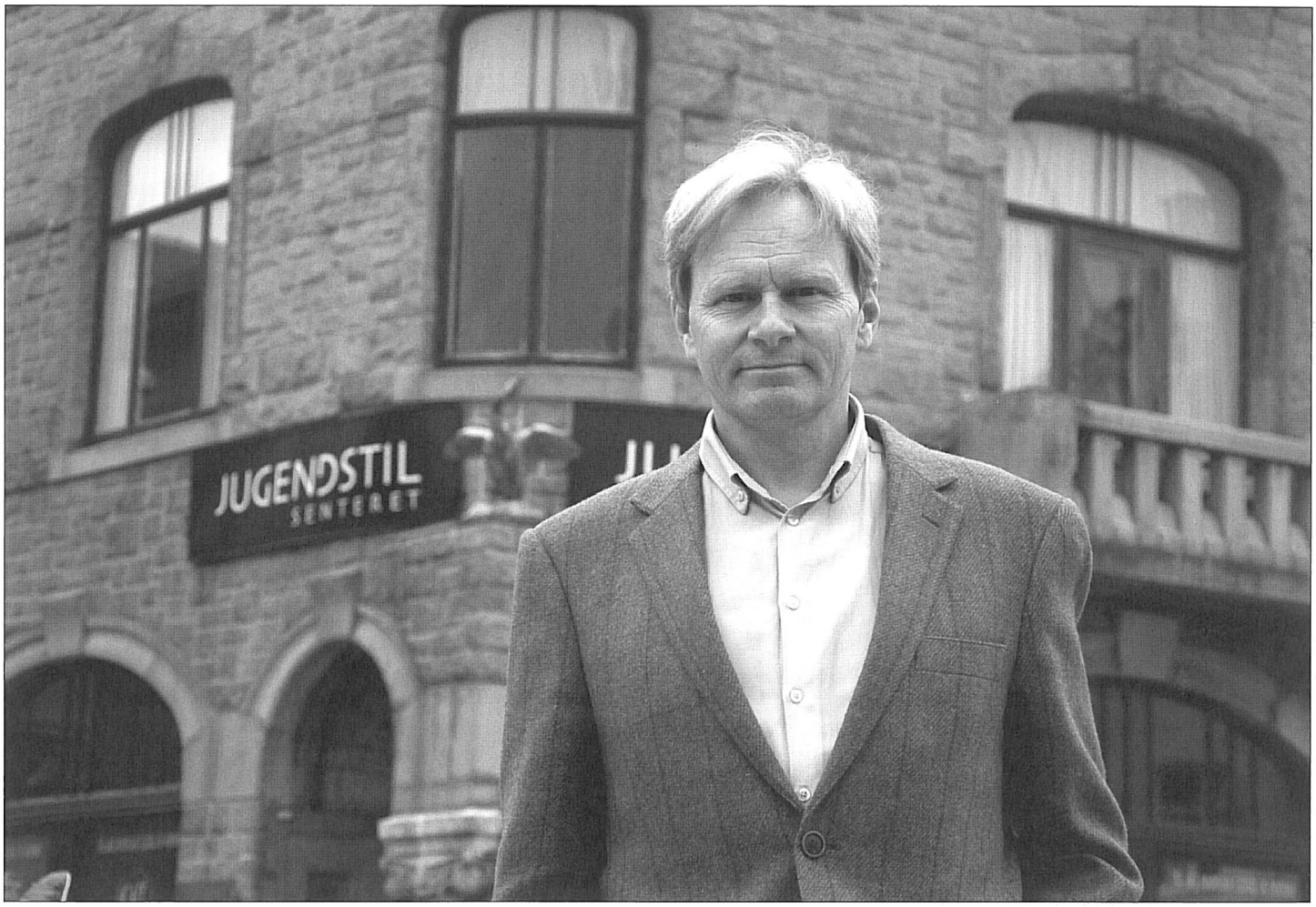
INNAD OG UTAD

For Nils Anker går ledelse to veier. Man leder en institusjon innad,

STORE TALENTER INNTAR SCENEN PÅ TEIE

Vestfoldfestspillene har booket inn fenomenene Guro Kleven Hagen (bildet) og Vikingur Olafsson for opptreden på Teie Hovedgård fredag 20. juni.
Fiolinisten Guro Kleven Hagen mottok i 2013 Statoils Musikkstipend. Hun er ifølge Leif Ove Andsnes i besittelse av "en lysende og poetisk spillestil" og hun "vil gjøre det godt i fremtiden".
Lysende fremtid er også en av spådommene om islandske Vikingur Olafsson. I 2013 ble den unge pianisten tildelt Islandic Music Award, ble utropt til årets artist og hans plateutgivelse "Winterreise" ble årets album. På Teie vil de to blant annet framføre musikk av Ole Bull, Schumann og Prokofiev.

Nils Anker har i seks år ledet Kulturkvartalet i Ålesund – Det nasjonale jugendstilsenteret og Kunstmuseet KUBE.

Foto: Rita Slotterøy, Kulturkvartalet

men man leder den også utad. I Ålesund betyr det at han som leder for Jugendstilsenteret har vært aktiv i byutviklingsdebatten.

Byen hadde noe i retning av en stillingskrig. Noen ville rive, og noen ville bevare. For Anker dreide det seg om kulturminnevern. Hans linje var å gå i dialog på et tidlig tidspunkt for å unngå konflikt. Det førte til at mediene brukte ham som frontfigur.

Som museumsleder var han opptatt av at institusjonen skulle bidra til å bevare byen og samtidig bygge godt omdømme utad.

Anker sier at han aldri har vært redd for å delta i debatten i det offentlige rom. Det innebærer at han som museumsleder har brukt mediene mye når han har hatt saker han har hatt lyst til å gå ut med.
Det har ikke vært i veien for at han har delegert til kuratorene å formidle de enkelte utstillingenes innhold.

FORHOLD TIL MEDIENE

Den nye sjefen for Vestfoldmuseene har en svært bevisst holdning til det å bruke mediene. Da han jobbet hos Byantikvaren i Oslo, hadde han mediehåndtering hver eneste dag og kjente alle som jobbet med Oslo-stoff i NRK, Aftenposten og de øvrige Oslo-avisene.

Da lærte han verdien av å ha et ryddig og godt forhold til journalistene, og han er klar over at like mye som han er opptatt av å bruke mediene, er mediene opptatt av å bruke ham.

Som leder for en offentlig institusjon er han seg bevisst at han må være åpen for at mediene har kritiske synspunkter på det han gjør. Mediene gjør jobben sin, og han gjør sin.

Nils Anker gjør et poeng av at han har ledet museer på så godt som alle Vestfoldmuseenes områder med unntak av hvalfangst. Men han har vært litt borte i det også. Som museumsleder i sjøfartsbyen Ålesund har det ikke vært til å unngå at han har vært i kontakt med det meste som har med havet å gjøre.

FESTSPILL MED WILHELMSEN OG *DI DERRE* I BØKESKOGEN

I juni dukker *Di Derre* opp i Larvik, takket være Vestfoldfestspillene. Konsert blir det i Bøkeskogen fredag 20. juni. Gjennom seks år på 90-tallet skapte *Di Derre* sitt eget bittersøte og nostalgiske musikkunivers. Og som alt annet Jo Nesbø er involvert i: Suksess! Etter fem storselgende album var det imidlertid slutt. Siden 1998 har bandet kun holdt sporadiske konserter. Med gitarist Knut Nesbøs bortgang våren 2013 var det grunn til å tro at *Di Derre* hadde sunget om faren til Ivar og Gunn for siste gang. Men Knut og skjebnen ville det annerledes. *Di Derre* gjenoppstår festivalsommeren 2014. Og jenter kommer og jenter går: Unni Wilhelmsen (bildet) er nå med som et nytt, flott og fullverdig medlem i guttegjengen.

BEGYNTE I ODDA

Ankers museumskarriere begynte med at han allerede som student i 1992 fikk et vikariat som daglig leder av det som i dag er Norges vassdrags- og industristadsmuseum i Odda.

Han hadde vært i tvil om han skulle jobbe med arkitektur eller billedkunst, og så havnet han ved et kulturhistorisk museum som var i startfasen.

Etter å ha vært med på etablere og bygge et museum, fikk han tilbud om jobb hos Byantikvaren i Oslo. Der begynte han som intendant for de mange småmuseene som fortsatt var under Byantikvaren.

Etter kort tid fikk han oppgaven med å avhende småmuseene til de andre museene i Oslo. Før den prosessen var avsluttet, hadde han organisert formidlingsvirksomhetene i Gamle-byen og Middelalderbyen. Han sto også for istandsetting av Oslo ladegård og fikk rekonstruert deler av barokkhaven der.

Da alt det var på plass, ble han formidlings- og kommunikasjonskoordinator hos Byantikvaren. Det var en spennende jobb i et tverrfaglig miljø og ga stort utbytte med tanke på fortsettelsen.

Da han hadde vært hos Byantikvaren fra 1995 til 2008, gikk veien til Ålesund.

ALLSIDIGHET

Etter å ha hatt lederstillinger i museer siden 1992 har Nils Anker klare oppfatninger om hva som skal til for at museer lykkes.

Det ene er gode utstillinger; utstillinger som gir opplevelser, som kan gi publikum grunnlag for begeistring, undring og spørsmål. Det er viktig å ta opp problemstillinger, men alt må ikke kommuniseres. Publikum kan tenke selv.

Det andre er å ha et allsidig program.

Nils Anker er fornøyd med at halvparten av de 38 000 årlige besøkende i Kulturkvartalet er turister, som i stor grad kommer med Hurtigruten i lavsesong og fra cruisebåtene i høysesongen.

Den gamle hovedinngangen til Hvalfangstmuseet i Sandefjord.

Det er også bra et en tredjedel av de besøkende er skoleklasser.

Han er ikke like fornøyd med at det vanlige publikum, som riktig nok er svært trofast, bare utgjør 17 prosent.

Ålesund er en liten by, og det tar tid å bygge opp et publikum. Utfordring er å vekke større engasjement.

ET POTENSIALE

Anker har lagt stor vekt på å samarbeide med reiselivsnæringen, og det er tanker han tar med seg til Vestfold. Om han skulle komme med noen programerklæring, måtte det nettopp være hvordan Vestfoldmuseene kan samarbeide med reiselivsnæringen.

Han har inntrykk av at svært mange farer forbi Vestfold-byene. Han vil plukke opp de mange som reiser igjennom fylket på vei til Sørlandet eller ut til Vestfolds sommerøyer.

Han er svært nysgjerrig på hva man gjør i dag for å fange opp disse gruppene og tror det er et potensial der som kan utnyttes bedre.

En annen erfaring han har lyst til å ta med seg til Vestfold, er samarbeid med museer over landegrensene.

Anker er svært fornøyd med utstillingen han har gjennomført i samarbeid med Reseau Art Nouvau Network, som samler jugendstilmuseer i 25 europeiske byer. Her har Ålesund bare vært en av mange bidragsytere, men da utstillingen ble vist i Ålesund, trakk den et publikum som kjenner seg igjen i temaet og følte at utstillingen bekrefter Ålesunds posisjon som del av et internasjonalt fellesskap.

Museene i Ålesund har markedsført seg gjennom internasjonale nettverk. Det har blant annet gitt samarbeid med jugendstilmuseet i Riga. Slikt skjer med EØS-midler,

MYSTICETI: MESSE FOR BLÅHVALEN I STØPERIET

En begivenhet utenom det vanlige blir det når et knippe framifrå musikere på invitt fra Vestfoldfestspillene inntar Støperiet i Tønsberg tirsdag 24. juni. Forestillingen har fått tittelen "Mysticeti", en urframføring av messe for blåhvalen.

Musikken som framføres, skal være inspirert av blåhvalens kallerop og åndedrett. Musikerne som skal gi til beste Sinikka Langelands komposisjon er foruten komponisten selv, mezzosopran Marianne Beate Kielland, saksofonist Håkon Kornstad, baryton Johannes Weisser, fiolinist Susanne Lundeng, Knut Buen på hardingfele, gitarist Anders C. Øien, saksofonist Trygve Seim, Øyvind Brekke på trombone, bassist Mats Eilertsen og Jan Christensen trommer.

og man tjener ikke penger på det, men kostnadene blir dekket. Ikke minst er det viktig at man får bidra til samfunnsutviklingen i de tidligere østeuropeiske statene og får inspirerende faglig utveksling.

En slik modell kan også bli aktuell i Vestfold.

Nils Anker synes det er en viktig erfaring å ha arbeidet forskjellige steder i landet. Da lærer man at ikke alt dreier seg om Oslo. Landet er mer sammensatt en som så. Den erkjennelsen er også nyttig i den jobben han skal gjøre i Vestfold.

VESTFOLDAVISENE

Nå forbereder Nils Anker seg til sin nye stilling. En viktig del av den forberedelsen er at han leser Vestfolds lokalaviser. Han synes de er veldig like og er spent på om de driver utstillingskritikk. Det har han savnet i Ålesund.

Så skal han lese sakspapirer og finne ut hvordan konstruksjonen Vestfoldmuseene egentlig ser ut.

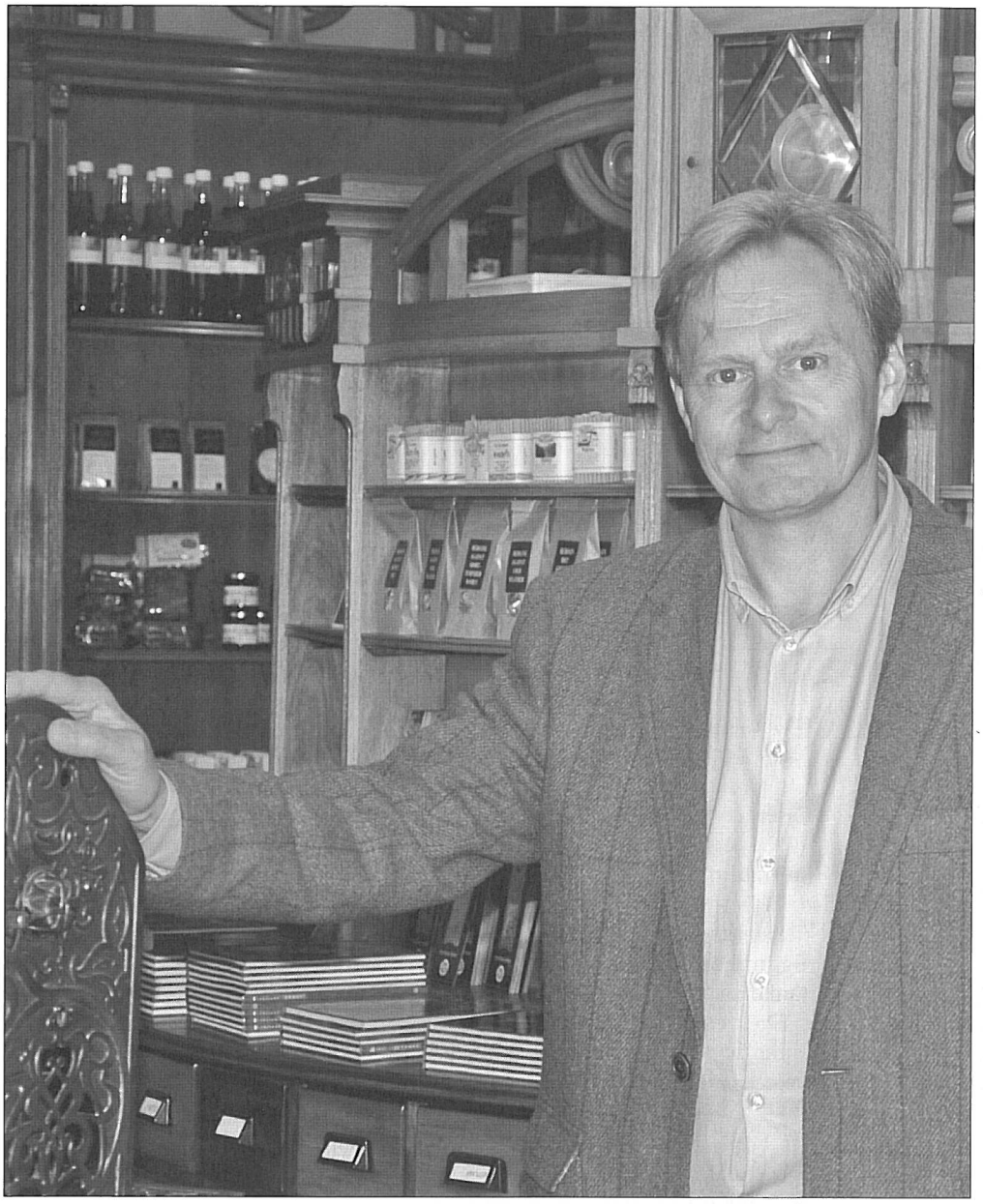
Noen har reagert på at Vestfoldmuseenes nye direktør bosetter seg i Bærum og skal pendle til kontoret i Sandefjord. Da minner han om at veien fra Bærum til Sandefjord har høy standard. Ingen hadde dessuten reagert om han bodde i Bærum og hadde en museumsstil-ling på den andre siden av Oslo. Det ville gitt omtrent samme kjøretid.

Og så er han glad i å kjøre bil. Det gir rom for refleksjon, og man får hørt radio og tenkt over saker.

I stillingsannonsen var Vestfoldmuseene opptatt av en direktør med faglig erfaringsgrunnlag. Anker har skrevet mye, men som leder for to museer ble det mindre. Han tar med seg fagligheten til Vestfold, men ser at det kanskje ikke blir så mye tid til å forske og skrive i den jobben han går til nå.

Da er det bedre å legge til rette for at andre får forske og skrive.

SVEN OTTO RØMCKE.

Nils Anker har som museumsleder brukt mediene mye når han har hatt saker han har hatt lyst til å gå ut med.
Foto: Rita Slotterøy, Kulturkvartalet.

Dette er Vestfoldmuseene

Vestfoldmuseene omfatter i tillegg til museene i Nordre Vestfold som Berger museum, Aluminiummuseet og Jernverket Eidsfoss, også Midgard historisk senter ved Borrehaugene, Slottsfjellsmuseet, Haugar Vestfold Kunstmuseum, Hvalfangstmuseet, Larvik museum og Munchs hus, samt Vestfoldarkivet med fellestjenester og samlingsforvaltningen I tillegg drives flere mindre besøkssteder som Kaupang i Larvik og Gumserød Gård ved Stavern.